

DELBÁCSKA

Nemzeti

Munkaadó és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 H. a. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyeim: „Délbácska“
 Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1928. november 3
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
 évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Tanulj meg magyarul

Egy pozsonyi, szlovák nyelven megjelenő lap az írja, hogy a csehországi lapokban felhívják a cseh ifjúságot a német nyelv elsajátítására. A köztársaság megalakulása előtt a csehországi németek nagy kárát vallották annak, hogy nem tudtak csehül és ezért a cseheknek sem szabad megfeleledkezniük arról, hogy nekik is szükségük van a köztársaság legnagyobb kisebbségének és a legjelentősebb szomszéd államának, a német nemzetnek nyelvére. Ez reánk szlovákokra is vonatkozik, — írja a lap, — de Szlovenszkoban a német nyelven kívül szükségünk van még a magyarra is. Egyesek bármi módon is forgatják majd farizeusok módjára szemüket, követelni kell a szlovák iskolákban a magyar nyelv tanítását. Ezt megkövetelik a szlovák nemzeti, kereskedelmi, gazdasági és talán más szempontok is. A szlovákok közül sokan ma még tudnak magyarul, de gyermekeik már nem. Igaz, hogy vannak iskolák, amelyekben „megbízható” tanítók tanítják a magyar nyelvet, de az édes-kevés, mert például a kereskedelmi életben a most nevelkedő és a magyar nyelvet nem tudó szlovák ifjúságot olyan idegenek fogják kizorítani helyükből, akik megtanulták a szlovák nyelvet. Az illetékes tanügyi vezetőembereknek gondolkodniuk kellene e kérdés megoldásán. Eddig a pozsonyi lap. Vajjon mikor fognak nálunk így írni?

A lavina

A drágaság minden tekintetben hasonlatos az alpesi tájakon gyakori lavinához. A hegytetőről még csak egy kicsike kötőmélék indul lefelé a lejtőn. Aztán egyre hízik a puha hóban, mindgyorsabban hömpölyög a meredeken, szélesedik, sulyosbodik, s mire a völgybe ér, hatalmas hó és kötőméléket gyurva gomolyba, házakat, falvakat sodor el és temet be. Ma megdrágul a takarmány, holnap már a husarak ugranak föl, drágul a tej, vaj, zsír, baromfi, tojás, szappan... A munkás nem tud eddigi keresetéből megélni, bérjavítást kér, a drágább munkabéért előállított munkatermek szintén megdrágul: ruha, cipő, kalap, kocsik, kerék, butor, építkezés... és a lavina magával sodorja a közgazdaság nehezen megerősíthető egyensúlyát.

Ez a drágasági hullám még csak most gyűjtögeti az erejét. El lehetünk rá készülvé, hogy tavaszra, amint kevesbednek a készletek s mind több és szélesebb népréteg sodródik bele a forgatagba, veszedelmes erősségre fog szert tenni.

Illetékes helyen azonban mindeddig még semmit sem tettek, amellyel elejét lehetne venni a később bekövetkezendő bajnak. Nálunk annyira lefoglal mindenkit a napi politika, hogy mással nem is tudnak foglalkozni, pedig vannak dolgok, amelyek ép olyan fontosak, ha ugyan nem fontosabbak a napi politikánál. Ezeknek a kérdéseknek a rendezése is bir olyan fontossággal, mint sok másé. Különösen akkor kell nagy gondot fordítani a nem politikai kérdésekre, amikor azok a gyomorral, különösen pedig a korgó gyomorral állanak összefüggésben.

Fontos kihallgatások

A külügyminiszter, helyettese és a hadügyminiszter a királynál

Marinkovics lapja a parasztdemokrata koalíció elleni erélyes fellépést követeli

Beogradból jelentik: A kormány rekonstrukciójának kérdésével tegnap is igen sokat foglalkoztak politikai körökben, amelyet azonban szoros összefüggésbe hoztak a megegyezés ügyével. A kormánypárti képviselők véleménye szerint Davidovics Ljubának és Sztanojevics Ácának a kormányba való belépése az ország belső viszonyai rendezésének szilárd elhatározását jelenti.

Beogradban az a vélemény, hogy a parasztdemokrata koalíció akciója túllépte a törvényes kereteket és most már a kormánynak is revízió alá kell venni a Zagrebbal szemben eddig elfoglalt álláspontját. Különösen Marinkovics Voja lapja a „Pravda” az, amely erélyes fellépést sürget a zagrebi ellenzék ellen. A lap nagyon elégedetlen Korosec engedékeny és békülékeny politikájával szemben, mert sokkal opportunusabban jár el ma, mint járt el két hónappal ezelőtt. A lap szerint ezért bizonyos elégedetlenség volt észlelhető kormánykörökben és egyes miniszterek erélyesebb fellépést sürgettek a zagrebiak ellen.

A minisztertanács két esetben is tárgyalni kezdte a politikai helyzetét, de egyszer sem hozhatott határozatot. Amikor Sziszeken már az uralkodó személyével is egészen szokatlan hangon foglalkoztak és Korosec még mindig nem akart a parasztdemokrata koalíció ellen fellépni, még inkább észlelhető volt — a Pravda szerint — az elégedetlenség. A parasztdemokrata koalíció merészségét is Korosec engedékenységének tulajdonítja Marinkovics külügyminiszter lapja.

Szavcsics akciója

Szavcsics Milos akciójának — mint azt a beavatottak tudni vélik — az volt a célja, hogy megkísérelje, milyen alapon lehet Zagrebbal tárgyalni. Miután azonban a parasztdemokrata koalíció nem hajlandó tárgyalni csak az általa felállított követelmények alapján, most már Szavcsics is meggyőződött arról, hogy akciója e tekintetben nem járt eredménnyel.

Hétfőn tart ülést a parlament

A nemzetgyűlés elnöksége tegnap délelőtt hirdetményt függesztett ki, amellyel november 5-én délelőtt 11 órára ülésre hívja össze a képviselőket. A hétfői ülésen a királyi kéziratot olvassák fel az új ülésszak megnyitására, azután pedig megkezdik a napirend szerinti munkát.

Királyi kihallgatások

Öfelsége tegnap délután először dr. Marinkovics Voja külügyminisztert, utána dr. Sumenkovics Iliját a külügyminiszter helyettesét, végül pedig Hadszics Szteván tábornok hadügyminisztert fogadta kihallgatáson. Bár a három miniszter külön-külön volt kihallgatáson, politikai körökben igen nagy jelen-

tőséget tulajdonítanak ennek és összefüggésbe hozzák a belpolitikai helyzettel. A kihallgatásról egyik miniszter sem volt hajlandó nyilatkozni és épen ez fokozza az érdeklődést iránta

Grizogono beszédének hatása

Zagrebi jelentés szerint Grizogono Privslávnak Splitben tartott beszéde nagy elégedetlenséget váltott ki. A sajtó egyrésze ugyan minden kommentár nélkül közli, több lap azonban nem hallgatja el véleményét. Pribicevicset különösen kellemetlenül érintette a beszéd, mert amikor újságírók tegnap megkérdezték véleményét, nagyon idegesen válaszolt:

— Mit akarnak az urak ennek olyan nagy jelentőséget tulajdonítani? Az ember őszinte volt és így őszintén kritizált.

Vilder erre így szólt közbe:

— Miért akarják felfujni az esetet. Beograd ugyan nagyon szeretne ellentétet szítani köztünk, ezért nyugtassák meg őket, hogy a parasztdemokrata koalíció kettészakad, — fejezte be irónikusan mondatát.

Pavelics a Frank párt vezetője, akire tulajdonképpen célzott Grizogono, ezeket mondta az újságíróknak:

— A beszédhez nagyon komolytalan kombinációkat fűznek. Különben Grizogono egész beszédének sincsen komoly alapja.

A beogradi lapok szerint megállapítható, hogy Zagrebban nagyon izgalmas a hangulat és a parasztdemokrata koalíció vezetői kellemetlen helyzetbe kerültek Grizogono beszéde miatt. Különösen Pribicevicznek nagyon kellemetlen az egész ügy.

Trumbics külföldi tárgyalásai

Párisi jelentés szerint Trumbics Ante horvát képviselő Párisban tárgyalásokat folytat francia politikusokkal, akiket meg akar győzni arról, hogy a nyugati hatalmakkal okvetlenül be kell avatkozniok a jugoszláv politikába, mert különben a szerb-horvát konfliktus sohasem ér véget. Trumbics néhány napos párisi tartózkodása után Londonba utazik, ahol angol politikusokkal is tárgyalni fog a szerb-horvát konfliktus elsimitása tárgyában.

Új tartományi beosztás.

A zagrebi ellenzéknek az alkotmány revízióját célzó követelésével kapcsolatosan kormánykörökben az ország új tartományi beosztásával is foglalkoznak. A radikálisok azt javasolják, hogy az országot a divízió felosztások alapján 15 tartományra osszák fel, ezzel szemben a demokratáknak az a véleményük, hogy csak hat tartományt kell létesíteni, amint azt Marinkovics már régen javasolta. Az új tartományi felosztás ügye azonban még egészen kezdeti stádiumban van.

A román nemzeti parasztpárt fegyveres felkelésre izgatja a parasztokat

Londonból jelentik: A Daily Mail közli Bukarestből, hogy a román kormány kijelentéseire, amely szerint a nemzetközi kölcsönszerződést rövidesen aláírják, a parasztpárt az eddigénél sokkal erősebb hadüzenettel válaszolt. Hangsúlyozzák ebben, hogy semmitől sem riadnak vissza, hogy kicsikarják a hatalmat a bitorlók és zsarnokok kezéből, akik Románia jó hírnevét a világ előtt beszennyezték.

A parasztpárt az egész országban moz-

gósítja embereit, mindenütt ügynököket tart, akik kioktatják a parasztságot, hogy mi lesz a kötelessége, ha majd fegyverbe szölitik őket. A kormány ügynökeit, akik ezt a mozgalmat ki akarják kímélni, a feldühödött parasztok mindenütt megtámadják. A nemzeti parasztpárt tegnapra nagygyűlést hívott össze Bukarestbe, amelyen kimondták, hogy még december elseje előtt átveszik a hatalmat.

Ráfizetéssel végződött a „Graf Zeppelin“ oceánjáró utja

A léghajó potyautasa elzárkózik a nyilatkozattétel elől
A francia sajtó lekicsinylően nyilatkozik a Zeppelin teljesítményéről

Friedrichshafenből jelentik: Hetven órán át folytatott viszontagságos légi ut után, esütörtök reggel 7 óra 10 perckor, a Graf Zeppelin kikötött a friedrichshafeni repülőtérén. A léghajó tulajdonképpen már reggel elérte Friedrichshafent, a nagy sötétség miatt azonban két óras körrepülést végzett a Bodeni-tó felett és csak azután adta meg Eckener dr. a parancsot a leszállásra.

A kikötés során a léghajó tartókötelei a nézőközönség közé estek, mire a közönség soraiból többen elkapták a köteleket és mindaddig tartották, amíg a szolgálattelvő személyzet meg nem érkezett. Amikor a léghajó lejjebb ereszkedett, a tömeg áttörte a rendőrkordont és a repülőtér felé özönlött. A leszállás után a léghajó csarnokbavontatását igen megnehezítette az a körülmény, hogy a tömeg szorosan körülvette a léghajó gondoláját, úgyhogy lehetetlen volt minden mozgás.

Amikor a léghajót lerögzítették és a hajó teste a csarnok felé kezdett haladni, rendkívül veszélyes pillanat következett. A csarnok ajtaja előtt ugyanis vastag kötelet feszítettek ki, hogy senki se léphessen a hangár belsejébe. A tömeg nyomása következtében nem sikerült a kötelet idejében eltávolítani, mert a kötél végét a nézők szárai tartották kezükben. Az utolsó pillanatban valaki zsebkésével elmetasztotta a kötelet, ami ha nem történt volna meg, a léghajó komoly sérülést szenvedhetett volna.

A Graf Zeppelin utasai a következő részleteket mesélik, a léghajó oceáni útjáról: Ujfundland magasságában a léghajó viharba került, amely 35-40 méter erősségű volt másodpercenként. Noha valamennyi motort a legnagyobb kapacitásra állították be, a léghajót a vihar minduntalan visszaszorította.

Három óra hosszat tartott a küzde-

Tíz évi fegyházra emelte fel egy szubotikai rablóbanda büntetését a fellebbviteli bíróság

A banda tagjait az elsőfoku bíróságon 3, 2 illetve másfél évi börtönre ítélték

Csaknem tíz esztendővel ezelőtt veszedelmes rablóbanda garázdálkodott Szubotica környékén, melynek tagjai Andrasics Iván napszám, Milosevics Radomir földműves és Szeptánovics Milivoj földműves, hónapokon keresztül valóságos rettegésben tartották a lakosságot.

A rablóbanda tagjai 1919. augusztus 5-én behatoltak Katancsics Blasko földbirtokos házába s azzal az ürüggyel, hogy csempészett árut keresnek, felforgatták az egész lakást. A rablók fel voltak fegyverkezve s

ez alkalommal súlyosan bántalmazták a házlakóit, akiket azután teljesen kifosztottak.

Ugyanaznap betörték Polyakovics Fáni lakására, ahol 1500 koronát zsákmányoltak, majd Katancsics Szevan és Katancsics Jakab házába, ahol jelentékeny összeg készpénzt és rengeteg holmit raboltak. Katancsics Jakab ellenszegülni próbált a rablóknak, de a banda tagjai puskatussal súlyosan bántalmazták, úgy, hogy a szerencsétlen ember hosszú ideig élet és halál között lebegett.

A rablóbanda bűnügyét a szubotikai

lem a viharral és a léghajó nem tudott előbbre jutni.

Az ut harmadik napján, a léghajó Írország közelében ismét szélviharba került. A léghajóról megfigyelték, hogy az erős szél hogyan dobálta a tengeri gőzöskéket. A vihar miatt a Graf Zeppelin arra kényszerült, hogy eredeti irányát megváltoztassa és déli irányba haladjon. „Pokoli ut volt“ mondták néhányan az utasok közül. Az európai partok elérése után, az utolsó nap, a léghajó erős ködbe került, úgyhogy a vezetés nem volt valami könnyű. Eckener dr. egész éjjel nem aludt.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó a Graf Zeppelin teljesítményét nagyon szkeptikusan ítéli meg. A lapok kiemelik Eckener dr. beszédének azt a mondatát, hogy az

Oceán még koránt sincs legyőzve.

Az Echo de Paris és az Excelsior ezt az idézett kijelentést adja címül, a Zeppelin útjáról szóló tudósításának.

Berlini jelentés szerint a Graf Zeppelin megérkezésekor Eckener dr. hangoztatta a sajtó képviselői előtt, hogy a léghajó pompásan bevált és minden vonatkozásban kifogástalanul működött. Ebből az utazásból azt a gyakorlati megállapítást lehet tenni, hogy megbizonyult, a tengerentuli légiforgalom lehetősége. A Lokalanzeiger tudósítója, a Graf Zeppelin ingyenutasáról írott cikkében érezteti, hogy itt az amerikai Hearst sajtó trükkjéről van szó. Ez a feltevés magyarázza azt a körülményt is, hogy a potyautas nem hajlandó magyarázatát adni annak, hogyan került a léghajóra.

Friedrichshafeni jelentés szerint, a Graf Zeppelin amerikai útja 360.000 dollárba került, ezzel szemben a bevétel összege pedig 343.000 dollár.

törvényszék 1927. szeptember 15-én tárgyalta s miután a vádlottak bűnössége a tanuvallosítások alapján beigazolást nyert a bíróság,

Andrasics Ivánt háromszten-dei, Milosevics Radivojt két esztendei és Szeptánovics Milivojt másfélévi börtönre ítélte.

Fellebbezés folytán az ügy a noviszádi fellebbviteli bíróság elé került, mely tegnap tárgyalta Gyurgyev Bosko dr. elnöklése alatt a feltűnést keltő bűnügyet, amelynek tárgyalására egyébként a vádlottakat nem vezették elő.

A bíróság hosszabb tanácskozás után helyt adott az államügyész fellebbezésének s megsemmisítette az elsőfoku bíróság ítéletét,

a vádlottak büntetését pedig tíz évi fegyházra emelte fel.

Az indokolás szerint a vádlottak súlyos testi sértéssel párosult rablás büntetését követék el, amelyre a büntetőtörvénykönyv tizöt tizenöt évig terjedő fogházbüntetés ir elő, miután pedig a súlyos testi sértés teljes beigazolást nyert, a vádlottak büntetését tiz évi fegyházbüntetésre kellett felemleni.

Az államügyész megnyugodott az ítéletben az elnök pedig kimondotta, hogy az ítéletet kihirdetés végett az elsőfoku bíróságnak származtatják át, annak a megállapítására, fellebbeznek-e a vádlottak az ítélet ellen, vagy sem.

Moszkvában súlyos járvány pusztít az éhínség miatt

Londonból jelentik: A Daily Mail a legújabbban érkezett szovjet lapokból megállapítja, hogy Oroszországban súlyos éhínség dühöng, mert a parasztok az erőszakos gabonarekvirálás miatt nagyon keveset vetettek. Ukrajnában, valamint Észak Kaukázusban, Oroszország legtermékenyebb vidékein is éheznek. Leningrádban újból adagolják az élelmiszereket és mindenki csak bizonyos meghatározott üzletben vásárolhat. Moszkvában az éhínség miatt súlyos járványok törtek ki. Az egész országban betiltották a finom sütemények készítését. A tömegek végtelen sorokban állanak a péküzletek előtt. A fenyegető munkásrendületek elhárítására a kereskedelmi népbiztoság elrendelte, hogy az élelmiszerkészletekből elsősorban a munkásosztály szükségleteit elégítsék ki, míg a gabonatermő osztály fejkvótáját a minimumra kell leszállítani.

— November 14-én kezdődnek a közvetlen tárgyalások a magyar—román optáns pörben. Budapestről jelentik: Szerényi József báró, akit a magyar kormány felkért, hogy mint teljhatalmu megbízott az agrárpörök ügyében, a román kormány megbízottaival közvetlen tárgyalásokat kezdjen, még mindig gyengélkedik és orvosi tilalom egyelőre akadályozza abban, hogy a tárgyalások helyére utazzék. Errevaló tekintettel a tárgyalások megkezdését közös egyetértéssel november 14-re halasztották.

ODEON 3-4-én

Két műsor

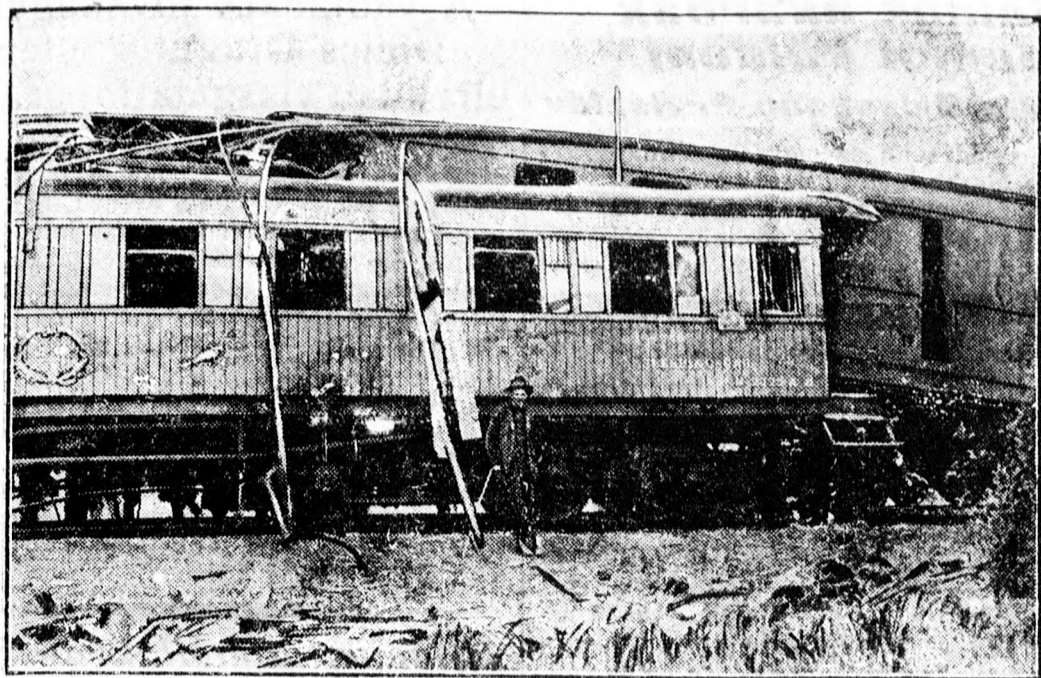
A vörös párdac

Izgalmas indiántörténet 6 felv.-ban

Csendes társ és házas társ

Szenzációs vigjáték 7 felvonásban

Főszerepben: NORMA SHEARER

A Simplon-express katasztrófája Erdélyben

Franciaország volt hadügyminisztere a rajnai megszállás fenntartását követeli

Párisból jelentik: Tegnapelőtt zuhogó esőben avatták fel Verdun városában, az ott elesett harcosok emlékművét. Poincaré miniszterelnök képviselőjében Maginot volt hadügyminiszter mondott beszédet. Beszédében élesen kikelt az ellen, hogy a Rajna-

vidéket a megállapított időnél korábban ürítsék ki. Hangoztatta, hogy a még hátralevő hat esztendőre okvetlen szükség van abból a szempontból, hogy Franciaország kellőképpen megszervezhesse keleti határainak védelmét.

Véres diákháboru Lembergben

Lembergben jelentik: Tegnapelőtt a délutáni órákban mintegy kétezer diák tüntető menetben vonult a temetőbe és zajos tüntetést rendezett a katonasírok mellett. A rendőrség osztlásra szólította fel a diákokat, akik revolverrel lövöldözni kezdtek, mire a rendőrség is fegyverét használta. Félórás harc után husz sebesültet találtak a helyszínen. A

sebesültek száma sokkal nagyobb, de a diákok sebesült társaikat magukkal vitték. A temetőben lefolyt tüntetés után a lengyel diákok összeütköztek az ukrán diákokkal. Itt is lövöldözésre került a sor s a harcban mintegy nyolcvan ember megsebesült. A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben.

Három millió értékű aranyat csempészett az országba a beográdi csempészbanda

Szenzációs leleplezések — A beográdi fémjelző hivatal főnöke mint bűntárs — Óriási összegekkel károsították meg az államot

A „Délbácska“ csüttörtöki számában már beszámolt arról a feltűnésteltető bűnyigról, melyet a beográdi rendőrség szerdán leleplezett le s melynek folyamán megállapítást nyert, hogy Engelsrat Erneszt zagrebi ékszerész

óriási mennyiségű aranyat csempészett az országba, melyet egy állami funkcionárius hamis fémjelzéssel látott el.

Ezzel az eljárással a csempészek óriási összegekkel károsították meg az államot. A banda rendkívül óvatossággal dolgozott s ha a véletlen nem juttatja őket rendőrkezekre, talán sohasem sikerült volna leleplezni a bűnös manipulációt, amelyen a csempészek horribilis összegeket kerestek.

Megirtuk már, hogy a rendőrség a beográdi „Grand Hotel“ 35. sz. szobájában tetten érte Engelsrat Erneszt ékszerészt, aki egy fiatalember társaságában közel félmillió dinár értékű aranypengéket becsomagolásával volt elfoglalva. Első pillanatban az a gyanu merült fel, hogy az ékszerész hamis aranypengéket akar forgalomba hozni, a nyomozás folyamán azonban kiderült, hogy az ékszerész társaságában levő fiatalember nem más, mint Sieglhuber Pál vegyész-mérnök, az Állami Fémjelző hivatal főnöke, aki az ékszerész által becsempészett arany ékszereket

az állami fémjelző hivatal bélyegzőjével látta el s ezért busás honoráriumot kapott Engelsrattól.

Mint ismeretes ugyanis, az állami fémjelző hivatal minden arany és ezüst ékszer-tárgyat, amely az országban forgalomba kerül, fémjelzéssel lát el. A fémjelzés meglehetősen drága, amennyiben egy aranyékszer után körülbelül 120 dinár fémjelzési díj fizetendő.

Ilyen körülmények között a csempészség sem volna jövedelmező vállalkozás s így Engelsrat olyan módot keresett, mely a fémjelzést nagyobb anyagi megterhelés nélkül is lehetővé tenné. Az ékszerész egy alkalommal megismerkedett Sieglhuber Pál vegyész-mérnökkel, akinek ajánlatot tett, végezze el a fémjelzést megfelelő haszon ellenében olyan módon, hogy

abból mindketten tekintélyes jövedelemhez jutnak.

Az ékszerész és a fémjelző hivatal főnöke meg is állapodtak a közös együttműködésben. Engelsrat kilószámra csempészte át a határon az arany ékszereket s minden nagyobb szállítmány lebonyolítása után Beogradba jött, ahol a „Grand Hotel“ 35-ös számú szobájában találkoztak.

Ide jött Sieglhuber is, aki magával hozta a fémjelző gépet s a szállodában végezte el az ékszerek fémjelzését. Minden egyes ékszerdarab után a fémjelző-illeték felét kapta honoráriumként, amelyet természetesen a saját céljaira fordított s miután több ezer ékszerdarabot fémjelzett, horribilis összegeket keresett.

A rendőrség most széleskörű nyomozást indított annak a megállapítására, kik az ékszerész többi bűntársai, mert lehetetlennek tartja, hogy egy ember olyan óriási mennyiségű aranyat egyedül hozhatott volna át a határon.

Engelsrat Erneszt Zagrebban, Bécsben és Fiumében is tart nagy ékszerüzleteket s most ezeken a helyeken is megindult a nyomozás a csempészett ékszerkészletek felkutatására.

A tegnapi nap folyamán a beográdi rendőrség a „Moszkva“ szállodában egy bűnröndöt talált, amely szintén Engelsrat tulajdona s amelyben

80 kilogram arany volt elrejtve.

Ugyancsak egy zemuni szállodában is találtak 30 kilogram aranyat, az ékszerész zagrebi üzletében pedig ötven kilogram arany és ezüstkészleteket.

A nyomozás egyébként megállapította, hogy Engelsrat az utóbbi két hónap alatt huszszor utazott Ausztriába úgy, hogy valószínűnek látszik, hogy a csempészett aranytárgyak legnagyobb része Ausztriából származik.

Az eddig lefoglalt aranyékszerek értéke 3 millió dinár.

Tizezrek zarándokoltak Mindszentek és Halottak napján a temetőbe

A noviszádi villamos rekordforgalmat bonyolított le

Noviszád katolikus és protestáns polgársága a szokásos kegyelettel adózott csüttörtökön és pénteken halottai emlékének.

Mindszentek napján már a kora reggeli órákban valóságos népvándorlás indult meg a temetők felé,

a villamostársaság pedig, mely három külön kocsit állított be a forgalomba, valóságos rekordot ért el, nem kevesebb, mint 5000 embert szállított a temető felé.

A közlekedés a tegnapi nagyobb rendben, minden zavaró momentum nélkül bonyolódott le. Legalább huszezerre tehető azoknak a száma; akik a két napon felkeresték halottaik sírját. A szép, verőfényes időjárás is hozzájárult a tömeges látogatáshoz, bár nem tagadható, hogy az idén kevesebb volt a virág és kevesebb fény gyult ki a sírokon, mint tavaly. Ez a tünet talán az általános elszegényedéssel hozható összefüggésbe, sok embernek bizony már gyertyára sem jut s így azután sok-sok sír maradt árván és virágdísz nélkül. Ez a szomorú megállapítás általános feltűnést keltett, az esti órákban csak gyéren kivilágított temetőben.

Az iskolánövérkek ezuttal sem feledkeztek meg a katonasírokról, melyeket a gyermekek segítségével díszítettek fel.

A Polgári Magyar Daloskör a kápolna előtt és a református temetőben gyászdalokat énekelt, a Frohsinn a kápolna előtt a református temetőben és a katonai temetőben énekelt, a NAK pedig testületileg megkoszorúzta halottai sírját.

A jó emberek a jeltelen sírok egy részét is feldíszítették s több helyen ott is égett egy-egy szál gyertya, ahol senki sem jelent meg a hozzátartozók közül, hogy a sírhalmot feldíszítse.

Horthynak és Mussolininek akarnak Zagrebból memorandumot küldeni a frankisták és ifjuságuk — mondta Grizogono Prviszláv

Mindszent napján Splitben tartományi konferenciát tartott a független demokrata párt, amelyen dr. Grizogono Prviszláv, volt miniszter, nemzetgyűlési képviselő tartott beszédet a politikai helyzetről.

Beszéde során rámutatott arra, hogy nemcsak Beogradban, hanem Zagrebban is történnék hibák. Beogradban egyes politikusok tulságosan támogatják a nagyszerb eszmét, míg Zagrebban a nagyszerb hegemonia ellen folytatnak harcot. A parasztdemokrata koalíció főcélja azonban az, hogy elsősorban megtörje ezt a hegemoniát és megvalósítsa az egyenlőséget, európaizálja az egész államot. Junius 20-a után csak a mi vidékeinkre terjeszthetjük ki akciónkat, nem hagyunk azonban fel azzal az eszmével, hogy az egész országért kell dolgoznunk. Egyes helyeken azonban Rádics halála után tulságosan csak a mi részeinkre korlátozták ezt a programot és igen nagy hibákat követtek el.

Zagrebban olyan dolgok történnék, amelyek komoly aggodalommal töltenek el bennünket.

Értesüléseim szerint Zagrebban memorandumot dolgoznak ki, melyet Mussolinihez és Horthyhoz akarnak intézni és ebben arról biztosítják őket, hogy Horvátország ha független lesz, nem tesz semmit Budapest és Róma ellen, mert ezek természetes barátai és ezekkel kell szövetségben lennie.

Ez a memorandum ugyan az éretlen ifjuság és a nemnacionális frankistáktól ered, akik nem tudják szívükbe fogadni az egységes Jugoszláviát és akik megelégednének a néhány megyéből álló Horvátországgal. Ezek kívül több olyan esemény történt, amelyeket nem kell nagyítani, de számolni kell velük. Nem szabad megengedni, hogy

a tömegek olyan messzire menjenek, hogy a vezetőknek engedményeket kell tenni

a tömegnek, amely engedmények esetleg programjuknak és az ország érdekének is ártanak.

Egy noviszádi kereskedő véleménye a zárórarendeletről

A zárórarendeletről kapcsolatos és a kereskedőket és alkalmazottakat egyaránt súlyosan érintő intézkedésekről egy előkelő noviszádi kereskedő a következő érdekes kijelentéseket tette a Délbácska munkatársának:

Elve is kijelentem, hogy feltétlen híve vagyok a célszerű munkaidő szabályozásának és elítélek minden munkaadót, aki személyzetét tulságosan menőleg kihasználja.

Szociális szempontból szükséges a zárórát szabályozni, de semmiesetre sem szabad a rendelkezésnek a kereskedelmi és ipari üzemeket létezőikben veszélyeztetni.

A most életbe léptetett záróra rendelet a fent említett üzemeknek igen tetemes veszteséget okoz és az alkalmazottaknak szintén nem válik hasznukra.

Az ily nagyfontosságú rendeletet, csakis az összes érdekelt szakmák delegáltjainak az illetékes hatósággal folytatott tárgyalásai alapján lehet kielégítően megoldani.

Nem lehet célja a rendeletnek a kereskedelmi és ipari üzemek kereseti lehetőségét a mai súlyos gazdasági válság és általános pénztelenség idején oly mértékben csökkenteni, hogy létérdeküket veszélyeztesse.

A mai nehéz viszonyok között mindenki csak a legnagyobb megerőltetés árán tud a tetemes adó, házbér, személyzeti és egyéb kötelezettségeinek megfelelni, a most életbe léptetett rendelet azonban nagymértékben káros, főleg a kis tőkével rendelkező kereskedelmi és ipari üzemekre nézve.

Legkevésbé sem akarom tagadásba vonni azt, hogy az alkalmazottaknak nincs szükségük pihenőre, sőt ismételtlen és a meghatározottabban elitélem azon munkaadókat akik alkalmazottaikat kiuzsorázzák, de 10 órai munkaidő mellett, még mindig marad idő önművelődésre és szórakozásra is, nem úgy, mint amikor még mi fiatalok voltunk és naponként különféle szakmák szerint 13-16 óra volt a munkaidő.

Hátrányos lesz az alkalmazottakra épp úgy, mint a munkaadókra, ha a záróra rendeletet közös megállapodással, mindkét félre nézve kielégítően nem szabályozzák, mert a munkaadók a kereseti lehetőség lényeges csökkentése folytán kénytelenek lesznek, egyrészt munkaalkalom híján az alkalmazottak egy részét elbocsátani, másrészt pedig az alkalmazottak részéről teljesítendő kevesebb munkaidő arányában a fizetéseket leszállítani.

A záróra rendelet a jelen formájában nemcsak a munkaadók, de a fogyasztó közönség körében is elégedetlenséget keltett, miért is szükséges a mindenkit kielégítő arány közeputat megjelni és az egy kis jóakarattal el is érhető.

A közös megállapodással létesítendő egységes munkaidő szabályozása mindenkit ki fog elégíteni és a hatóság dolga lesz annak pontos betartását szigorúan ellenőrizni, nehogy megtörténjen a jövőben is az a fonák helyzet, ami multban számtalanszor előfordult, hogy egyes munkaadók a lezárt redőnyök mögött dolgoztatták egyrészt az alkalmazottaikat, másrészt pedig a rendelethez szigorúan alkalmazkodó kartársaik rovására, az udvar felőli részen szolgálták ki a vevőiket.

A külvárosban levő üzleteknél különös figyelem fordítandó a záróra pontos betartására, nem kevésbé kell felügyeletet gyakorolni az újságárusítással foglalkozó dohánytözsdekre, hogy csakis e két cikkre vonatkozó meghosszabbított munkaidő alatt, más árucikket ne árusíthassanak, miként az a multban számtalan esetben megtörtént, hanem kizárólag csakis dohányjövődéket és újságot.

Némi jóakarattal és célszerű beosztással meg lehet oldani a minden szakmát kielégítő záróra, illetve munkaidő szabályozás rendjét, mert a józanul gondolkodó munkaadóknak és alkalmazottaknak egyaránt jövedelmük van a jól teljesített munka utáni pihenőre.

A vádtanács jóváhagyta Dinics Dragutin ellen elrendelt vizsgálati fogságot

A noviszádi törvényszék vizsgálóbírója — mint azt megirtuk — elrendelte a vizsgálati fogságot Dinics Dragutin ellen. Dinics ellen még vesztegetés miatt is eljárás folyik, mert Lázics Péter fogházfelügyelőnek akart pénzt adni, aki azonban azonnal jelentést tett erről az ügyészségnek.

Dinics Dragutin a vizsgálóbíró végzése ellen a vádtanácshoz élt felfolyamodással. A vádtanács tegnap megtartott ülésén azonban elutasította Dinics felfolyamodását és jóváhagyta a vizsgálóbíró végzését a vizsgálati fogság ügyében. Dinics a vádtanács végzése ellen a feljebbviteli bírósághoz fellebbezett, mely legfelsőbb fokon fog dönteni a vizsgálati fogság ügyében.

Álarcos utonállók garázdálkodnak Apatin környékén

Apatinból jelentik: A város lakosságát néhány nap óta jól megszervezett utonállók garázdálkodása tartja izgalomban. A három-négytagú banda a község gyárnegyedében ütötte fel tanyáját és merényleteit legtöbbször világos nappal hajtja végre.

Vasárnap délben Piri Antal apatini közműves igyekezett hazafelé kerékpárján. Alig haladt el a téglagyár mellett, hirtelen három álarcos egyén ugrott elébe. A merénylők a közművest letaszították kerékpárjáról és ütni venni kezdték. Piri bírókra kelt támadóival, de a banditák erősebbnek bizonyultak. Ugy látszott, hogy legyürik Pirit, azonban valamitől megijedhettek, mert kereket oldottak anélkül, hogy a megtámadott embertől bármit is elvittek volna.

Tegnap délután 3 órakor Davidovics Ferenc apatini lakost támadták meg az álarcos banditák. A merényletet a vasárnapéhoz hasonló módon hajtották végre. Davidovics is kerékpáron haladt a gyártelep mellett, amikor az álarcosok megtámadták. A banditák hatalmas ütessel földreterítették Davidovicsot és hozzáfogtak kifosztásához. Davidovics hamarosan magához tért aléltóságából, kést rántott és a támadók közül kettőt megsebesített. A harmadik merénylő erre futásnak indult, Davidovics pedig értesítette a rendőrséget, amely azonnal kiszállt a támadás színhelyére, de akkorra már a megsebesült két bandita is elmenekült Davidovics Ferenc személyleírását is adott támadóiról. Az egyik merénylő álarca ugyanis a dulakodás közben félrecsuszott és Davidovics hatalmas forradást vett észre az egyik támadó arcán.

A rendőrség erélyes nyomozást indított az utonállók kézrekerítésére és alapos a remény, hogy rövidesen hurokra kerülnek a vakmerő álarcos banditák.

— **Január elsejétől kezdve a latinbetűs abécé kötelező Törökországban.** Angorából jelentik: A nemzetgyűlés harmadik ülészakát, a köztársasági elnök hosszabb beszéddel nyitotta meg. Beszédében felsorolta a nemzetgyűlésre váró feladatokat. A megnyitás után az elnökválasztás következett, melynek során Kiazim pasát újból a nemzetgyűlés elnökévé választották. A nemzetgyűlés ezután rátért a latinbetűs abécére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására. A törvényjavaslatot egyhangulag elfogadták. A javaslat értelmében 1928 december 1-től kezdve mindenféle közlemény, reklám és nyomtatott szöveg csak ilyen írásmódon tehető közzé. A hatóságok és magánvállalatok már a mai naptól kezdve kötelesek elfogadni az új betűkkel szerkesztett beadványokat. A hatóságokra nézve az új írásmód használata január elsejétől kezdve kötelező. A törvény megengedi, hogy 1929. június 1-ig elfogadhatók a régi írásmódon készült beadványok,

APOLLO, csak még ma és holnap a nagy világszennzáció

S P I O N

Mindkét rész egyszerre! Előadások: 5, 7 és 9 órákor; vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

HIREK

1928. November 3. Szombat

Romai katolikus: Hubert. Protestáns: Győző. Görög keleti: (Október 21) Hildrion. A nap kel 6 óra 25 perckor, nyugszik 4 óra 36 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). A Vojvodinában, Szerbiában és Horvátországban nagyrészt derült idő volt

Időjóslás: Továbbra is derült idő várható, kevés felhőzettel és gyenge széllel. Noviszádon nagyrészt derült idő várható eső nélkül. A hőmérséklet minimuma 12°, maximuma 22° lesz.

— **A noviszádi Magyar Párt ma este 8 órakor vacsorát rendez a Sós féle vendéglőben. Egy teríték ára 10 dinár. Jelentkezni lehet Sós Albert vendéglősnél.**

— **Felhívás a vojvodinai nyugdíjasokhoz.** A tagdíj lefizetése november 4-én délután 2 órakor lesz a Maros féle vendéglőben. Az elnökség.

— **A párisi büntetőtörvényszék ma kezdi meg a Blumenstein-ügy tárgyalását.** Párisból jelentik: A Blumenstein-féle cimlet-hamisítási ügyben ma kezdődik a tárgyalás, a párisi törvényszék II. büntetőtanácsa előtt. A lapok szerint az ügy tárgyalása valószínűleg több hétig eltart. Hetenként 3 tárgyalási nap lesz, mégpedig csütörtökön, pénteken és szombaton. A tárgyalást Cautier törvényszéki elnök vezeti. A pörben a magyar kormányt Freysset, Miellet és Staat ügyvédek, a francia pénzügykormányt pedig Rodanet ügyvéd képviseli.

— **Felhívás.** Kérem a Gálík örökösöket, hogy vasárnap, november 4-én d. e. 9 órakor a Szrpszki Kralj vendéglőben tartandó értekezleten jelenjenek meg. Kovalics.

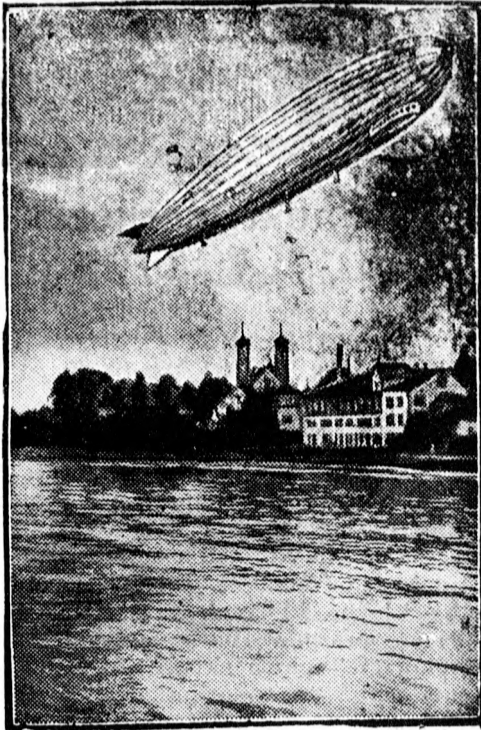
— **Elhalasztották a Medgyaszay hangversenyt.** A Juda Makkabi sportegylet rendezésében mára szombatra hirdetett Medgyaszay hangverseny, előre nem láthatott, elháríthatatlan akadályok miatt nem tartható meg. A rendezőség a hangversenyt jövő hétre halasztotta és a hangverseny pontos idejét közölni fogja a közönséggel.

— **Népszavazástól kívánja függővé tenni a hadüzenetet egy amerikai volt nagykövet.** Newyorkból jelentik: Houghton volt nagykövet egy választási beszédben azt ajánlotta, hogy a jövőben hadüzenetek felett népszavazás döntsön, ne pedig a kongresszus határozata. Azok a költségek, amelyek az Egyesült Államokra hárultak a világháboruban való részvétel következtében, valószínűleg eléri Amerika 1917 évi nemzeti vagyónának a felét. Még a képzelet is csődöt mond, ha azt akarjuk elgondolni, hogy mibe kerülhet egy jövőbeni háború. Amerikának sem társadalmi, sem gazdasági szervezete nem bírna el egy ilyen katasztrófát, amely egyébként is a civilizáció pusztulását jelentené.

— **Lehülést és csapadékra hajló időt jósol a budapesti meteorológiai intézet.** Budapestről jelentik: Az országban a déli légáramlás hatása alatt, a hőmérséklet újból erősen emelkedett és kevés kivétellel meghaladta a 20 Celsius fokot. Alig mérhető esők ismét csak a Dunántul fordultak elő. Budapesten tegnap délnél 17 fok Celsiusot mutatott a hőmérő. Időjóslás: Egyelőre még igen enyhe idő várható, később lehülés és csapadékra hajló idő valószínű.

— **Veltelin bor a borok királya.**

— **A Vajdasági Írás legújabb száma szombaton reggel jelenik meg a Képes Vasárnap mellékletében és a főlappal együtt mindenütt kapható.** A kitűnő irodalmi szemle e heti tartalma: Fekete Lajos versek, Mladen Leszkovác Beográdi level, Friedmann Aurél A fascista államelv. Az Ujarcu magyarok rovatban Tamás Lajos szlovenszkozi költő mutatkozik be a vajdasági magyar közönségnek.

A „Graf Zeppelin“ a Bodeni tó felett

Sándor Pál Raszkolnyikov Szibériában című regényének folytatása, Wollák Gyula A csupasz élet, Várkonyi Nándor Kassák Lajosról írt tanulmányt. A Figyelő rovatban ezen a héten Csuka Zoltán, Guttman Simon és Aszlányi Dezső irtak cikket. Az 52 oldalas lap ára 5 dinár.

— **Döhnerné zongoraiskolója átköltözött.** Döhnerné népszerű zongoraiskolója a Zrinyi ucca 10 sz. házba költözött, ahol ezental is a kiváló művésznő vezetése alatt folyik a tanítás.

— **Elítélt malommunkás.** Illés János noviszádi malommunkás, ez év július 17 és 18. közötti éjjelen Temerinben Pap Veronától ezer dinár értékben ruhanevet lopott. A noviszádi törvényszék ezért hat hónapi börtönrre ítélte.

— **Sulyos baleset Apatinban.** Sulyos szerencsétlenség történt szerdán késő délután Apatinban. Az apatini hajóállomás vaspillérjeiről hatalmas kenderköteget raktak az állomás mellett veszteglő uszályhajóba. Midőn az elsősor kender berakták az uszályba, a második sor eldőlt és az ott dolgozó Brand György munkásra dőlt. A munkást a nehéz kender tömeg a hajóállomás vaspillérének nyomta, úgy hogy a segítségre siető munkások tudták csak a szerencsétlen embert kimenteni, a nagy nyomás azonban betörte a koponyáját. Azonnal orvoshoz szállították a sulyosan sérült embert, aki elsősegélyben részesítette, majd lakására szállították, ahol ápolás alá vették. Brand sérülése igen sulyos, a hatóság megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

— **Kraljevbergi pezsgő a vezető márka.**

— **Tüdőbeteg szanatorium épül Oszijek mellett.** Oszijek melletti Duzluk községben modernül berendezendő új tüdővész ellenes szanatorium felállítását tervezik az ottani szerzetesek. A napokban oszijekie bizottság felülvizsgálta a terveket, valamint megtekintette az építendő szanatorium helyét. A bizottság jelentésében előadja, hogy a szanatorium minimálisan tízmillió dinárba fog kerülni, amely összeget a szerzetesek az ottani erdők kitermeléséből akarják előteremteni.

— **Felhívás a noviszádi bélyeggyűjtőkhöz.** Jugoszlávia egyetlen nagyobb városa sem dicsekedhetik a bélyeggyűjtők olyan foku szervezetlenségével, mint Noviszád. Amíg szaklapjaink egyre-másra jelentik más városok bélyeggyűjtőinek tömörülését, addig Noviszádon lehetetlen volt ezideig fejlődőképessé egyesülni megvalósítani, bár a helybeli gyűjtők nagy száma biztós alapját képezné egy ilyirányu szervezkedésnek. Ez-

ért felhívjuk városunk bélyeggyűjtőit, — úgy a kezdőket, mint a komolyabb „örög“ filatelistákat, — összejöveteleinken való részvételre. Ezen összejöveteleket — a rendes és elmaradhatatlan cserélgetésen kívül — a bélyeggyűjtésről tartott felolvasásokkal, gyűjtemények bemutatásával stb. kapcsolónánk egybe — úgyhogy gyűjtőink mindegyikének alkalmat szerezni szakképzettségének gyarapítására, a társasösszejövetel nyújtotta kellemes oldalakon kívül. Az összejöveteleken való részvétel mindenmü formalitás nélkül történik és csak a világítás és teremfűtés céljaira kell 3—4 dinárt fizetni. A Futaki uti kereskedelmi akadémia (főbejárat, első terem balra) egyik termében rendezendő összejövetel módot nyújtanak diákok részvételére is, kiknek részvétele és képzése különösképp fontos. Az első összejövetel vasárnap délelőtt 9 órakor lesz.

— **Kiutasították budapestről a Vossische Zeitung tudósítóját.** Budapestről jelentik: Az államrendőrség Heilig Brunot, a Vossische Zeitung budapesti tudósítóját az ország területéről kiutasította, mert tudósításaiban rendszeresen rosszindulatot árult el, amely nem egyezhető össze a tárgyilagossággal, ami minden lap tudósítótól megkívánható.

— **Árvíz veszedelem fenyegeti Roma városának egy részét.** Romából jelentik: A Tihiris vizállása egyre emelkedik. Roma alacsonyabban fekvő városrészeit árvíz fenyegeti.

— **Pénzt akart hamisítani.** Seman Árpád doroszlóvi földműves ezer dináros bankókat akart hamisítani és e célból gépet és papírt vett, sőt a papírt ezerdináros nagyságra vágta. Tegnap tárgyalta az ügyet a noviszádi törvényszék, mely másfélhónapi fogházra ítélte Semant. Az ítélet jogerős.

— **Három embert megölt a gázrobbanás Turinban.** Turinból jelentik, hogy az ottani repülőgépgyárban gázrobbanás történt. A robbanás ereje az egyik épületrészt rombadöntötte. A romok alól 3 halottat és 4 súlyos sebesültet huztak ki.

Prima VÁSZNAK 82 cm. széles métere 14 din.

Mintadarabot próbára kívánatra ingyen küldök.

HOLIK RUDOLF

az „Uj menyasszony“-hoz Noviszád Kr. Alexand' a 12.

Rádió-műsor

Szombat, november 3.

Zagreb. 13.15: Gramofonzene. 17.30: Délutáni hangverseny. 20.25: Szonáta-est. 22.10: Zenei rejtvények.

Budapest. 9.30: Hírszolgálat. 12: Déli harangszó az egyetemteri templomból. Időjárásjelentés, hírszolgálat. 12.20: Gramofon hangverseny. (Művész és tánclemez.) 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hírszolgálat, élelmiszerárak. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírszolgálat. 17: A Szociális Misszió Társulat előadása. „Missziós üzenetek“. 18.45: Katonasor. Irta és előadja Kelemen Lajos, Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 18.50: A Magyar Rádió Ujság félórása. 19.30: Wilhelm Gusztáv előadása: „Nagybritánia vasutai“. 20: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák, továbbá Dayton és Adams kézzongorás hangversenye. 21.15: Pontos időjelzés és hírszolgálat. 21.35: Schrammelzene. 22.25: Időjárásjelentés. 22.30: Másfélóra könnyű zene.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 18.10: Kamarazene. 20.30: J. Strauss „A denevér“ című operettjének előadása.

Berlin. 17: Szórakoztató zene.

Prága. 11.45: Gramofonzene. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Jazz-zene. 18: Ifjúsági előadás zenekísérettel. 20: Suppé „Bocaccio“ című operettjének közvetítése. 22.25: Könnyű esti zene.

Vasárnap NAK—Juda Makkabi bajnoki mérkőzés

Az őszi bajnoki szezonban holnapután szerepel először noviszádi pályán a NAK, hogy az elsőosztályú bajnokságok során összemérje erejét a Juda Makkabi együttesével. A NAK eddig mindössze egy bajnoki mérkőzést játszott le — mérsékelt sikerrel, — és a hosszú pihenő kétségtelenül kihasználással lesz az együttes teljesítményére. Más szempontból viszont némi előnyt jelent a kékférek számára a bajnoki küzdelmekbe való későbbi belesorolódás, mert a többi csapat eddig elért eredménye mértékül szolgálhat arra, milyen erőfeszítésre van a csapatnak szüksége, hogy megfelelő helyezést érjen el az őszi bajnokságon.

Papírforma után itélve a vasárnapi bajnoki küzdelem nem tartogathat kellemetlen meglepetést a NAK számára. Ugyalátszik, mintha a noviszádi együttesek játékaész-

lelhető pillanatnyi stagnálás, a NAK játékaész-velna legkevésbé észlelhető és bár a csapat ezuttal sem léphet komplett összeállításban a pályára egy-két gólos győzelme valószínű.

A NAK—Makkabi bajnoki mérkőzésen kívül Mitrovicán játszanak bajnoki mérkőzést vasárnap. A vrdniki Rudar játszik a mitrovicai Trgovacski csapatával. A mérkőzés valószínű győztese a mitrovicai Trgovacski. A Rádnieski első csapata Temerinbe rándul át, barátságos mérkőzésre a nagy formában levő TTC-vel, míg a Postások Petrovácon játszanak barátságos mérkőzést a reorganizált Szlovácskival. A Rádnieski, dunaparti pályáján vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a ZsAK I. b—Rádnieski, utána a ZsAK—Rádnieski ifjúsági csapatok játszanak barátságos mérkőzést.

Noviszádi egyesületek és játékosok a büntető listán. Az alszövetség hivatalos lapja közli, hogy a legutóbbi választmányi ülésen 100 dinár pénzbüntetést róttak ki a NAK-ra, mert október 21-én olyan csapattal mérkőzött, amely nem tagja a szövetségnek. Ugyanezzel az indoklással 100—100 dinár pénzbüntetéssel sújtotta az alszövetség a TTC-t és a Juda Makkabit is. Száz dinár pénzbüntetésben részesült a rumai Spárta, mert nem jelentette be a NAK-kal október 21-én lejátszott barátságos mérkőzést. A Vasutasok százdináros büntetést fizettek azért, mert a kamenicai Rádnieski ellen lejátszott bajnoki mérkőzésükre nem állítottak pénztárost és rendezőt. Az alszövetség most igazolta a Vojvodina—Rádnieski ifjúsági 2:1 és ugyanezen csapatok tartalék együttesének 2:2 eredményét, valamint a Vojvodina—Rádnieski első csapatainak 2:0 eredményét. A TTC—Szlovácski 6:0, a TTC—Rádnieski (Kamenica) 4:0, a ZsAK—Rádnieski (Kamenica) 3:0, a Mácsva—Gradjanszki 4:1 és a Rádnieski (Kamenica)—Szlovácski 2:2 gólarányú bajnoki eredményeket szintén igazolta az alszövetség. A esütörtökről elhalasztott NAK—Rádnieski bajnoki mérkőzést az alábbi beosztás szerint kell lejátszani: Ifjúsági csapatok november 18-án délelőtt 1/2 10 órakor, tartalékesapatok december 9-én délelőtt fél 10 órakor, első csapatok december 9-én délután 2 órakor. Elvetette a Szlovácski-nak a kamenicai Rádnieskival lejátszott bajnoki mérkőzés miatt benyújtott óvását. A petrovradini Gradjanszki SK részére igazolta Greuling Jakabot, a NAK volt játékosát. Tulszigoruan 1 hónapra felfüggesztette Markovics II játékjogát, a Rádnieski—Vojvodina mérkőzésen történt kiállításai miatt. Tancos (NAK) játékjogát két hétre függesztették fel, a mitrovicai mérkőzésen történt kiállításai miatt. Végül elrendelte az alszövetség, hogy a rossz időjárás miatt elmaradt Vojvodina—NAK mérkőzést november 25-én kell lejátszani.

Budapest: Magyarország—Svájc válogatott 3:1 (1:0).

Szombathely: Sabária—Hertha 3:1 0:0.

Mindszenti mérkőzések Szomborban. Spanyol Arpad serlegéért két mérkőzés volt esütörtökön d. u. Szomborban.

Szoko—Szombori TK 6:2 (4:1). Bíró: Spanyol. A tartalékos Szombori TK nem tudott elletállni a Szoko ostromának, amely ma különösen jól játszott. Ily nagy vereséget a SzTK csak azért szenvedett, mert kapusa csak a második féldőben jelent meg a pályán. A Szokoból jó volt Belyanszki, míg a SzTK-ból Bergmann.

Sport—ZsAK 3:1 (1:0). Bíró: Molnár.

A ZsAK a mezőnyben tetszetősen játszott, a kapu előtt azonban már nem boldogult a Sport jól működő védelmével. Kár, hogy a csapat nem bírja ki a maga diktálta iramot. Még az első féldő elején Kriszt (Zsak) kiáll, de a lelkes vasutas csapat így is sok meleg helyzetet teremt. A második féldőben mind sűrűbbek a Sport támadásai. Egy ily támadás alkalmával a ZsAK kapusa az éppen löni készülő Sprezer (Sport) lábára veti magát és fekvé marad a földön. Miután szándékosság nem forgott fenn, a játékot folytatták és csak miután a kapus továbbra is fekvé maradt, fújta le a bíró a mérkőzést.

A mérkőzésen történt incidens következtében a rendőrség esütörtökön este le tartóztatta a Sport Spreicer nevű játékosát. Az őrizetbevétel nagy feltűnést keltett, mert Milodánovics sebesülését sem szándék sem gondatlanság okozta. Maga a megsebesült játékos kijelentette, hogy szerencsétlenül sikerült vetése okozza koronvasérülését. Milodánovics vallyomása alapján tegnap délelben szabadlára is helyezték Spreicert. Milodánovics állapota egyébként javul.

Rádnieski hírek. Felhívom a következő játékosokat, hogy vasárnap, e hó 4-én délelőtt 1/2 12 órakor a Rádnieski pályán jelenjenek meg: Milutinovics, Hacker, Hoffmann, Grünenberg, Burai I, Bányi, Horváth, Mandies I, Katavics, Mandies II, Weisz I, Bauer és Mihics. Indulás Temerinbe pont 1/2 1 órakor. Sportkapitány.

A Postás A. K. vasárnap a Szlovácski S. K. ellen Petrovácon a következő összeállításban mérkőzik: Babin, Balla, Rogics, Alekszi, Demmer, Silli, Novacssek, Pastyán, Siffer, Kiss, Gregez, Opravics és Stefanovics. Indulás a vasutállomásra délután 1/2 1 órakor. Sportkapitány.

ACHILLES HIREK

Vasárnap november hó 4-én turaverseny, utirány: Noviszád—Kamenica, Venacon át, Ruma, Nikince, Hrtkoveci és vissza. Felhívom az összes versenyzőket, hogy pontosan 7 órakor az egyleti helyiségben gyülekezzenek. A turaversenyen csak az I, II, III és kezdők vehetnek részt.

Ugyanazon a napon az ifjúsági versenyzőkkel Polyakovics István motor vezetésével Noviszád—Zsabalj és vissza turaversenyt rendezünk. Gyülekezés pont 8 órakor az egyleti helyiségben.

Figyelmeztetem a versenyzőket, hogy ez az évad utolsó turaversenye, miért is felszólítom, hogy mindenki pontosan megjelenjen.

A turaverseny eredménykihirdetése és díjkiosztása az ezévi rendes közgyűlésen fog

megtörténni. Polyakovics D. I. kapitány. **Kedden** november hó 6-án este 8 órakor, rendes havi választmányi ülést tart az „Achilles”, mely alkalommal számos fontos tárgy kerül megvitatásra, miért is kérem az összes vezetőségi, választmányi, és alapító tagok pontos megjelenését.

Polyakovics Vince, elnök. N. N. 2 kötet könyvet adományozott az egyesület könyvtárának. Fogadja ezuton is hálás köszönetünket. Könyvadományokat mindennap átvesz a könyvtáros.

Tagdíjbefizetések mindennap az egyleti helyiségben 9—12-ig és 3—10-ig az egyleti titkárnál.

Felhívom az összes versenyzőket, hogy az egyleti dresszeket, nadrágokat a turaverseny után, de legkésőbb november hó 12-ig a szertárosnak adják le.

A 8 napos egyleti gyász a mai napon befejeződött.

Felhívom a tagokat, akiknek panaszuk, indítványuk illetve kérelmük volna, azt hétfő délig a főtitkárnak írásban jelentsék be.

Felhívom a pályabizottság tagjait, hogy kedden a választmányi ülésen okvetlen jelenjenek meg. Főtitkár.

1928 November 2

A dinár árfolyamai

Budapest 9.99-10.05 Bécs 12.40-12.46
Prága 58.80-59.30, Berlin 7.31-7.33,
London 276, Trieszt 33.60-33.66

Beograd

London 275.48, Páris 221.48 New York
56.763, Zürich 1094.10, Milano 297.20, Prága
168.37, Berlin 13.5525, Bécs 7.9959, Brüsszel
—, Budapest 99.148 Szófia —, Bukarest
—, Amszterdam 20.281, 7 százalékos
kölcsonajánlat 85.—, 4 százalékos agrárkölcsonkinálat —, Ratna Steta 428.50, Narodna Banka 6990, Izvozna Banka —, Opsta Kreditna Banka —.

Zürich

Páris 20.305 London 2520— Newyork
519.675, Brüsszel 72.22, Milanó 27.215, Madrid
83.875 Amszterdam 208.50, Berlin 123.80
Bécs 73.10, Stockholm 138.95 Oszlo 138.55
Kopenhága 138.55, Budapest 90.615, Szófia
3.7525 Prága 15.40 Varsó 58.25, Beograd 9.13,
Athén 6.725, Sztambul 2.625, Bukarest 3.135,
Helsingfors 13.09

Osikagol terménytőzsde

Buza alig tartott December: 116³/₈-116¹/₄
Március: 121¹/₂-121³/₈, Május: 124¹/₂-123⁷/₈
Tengeri alig tartott. Decem.: 83—, Március:
85¹/₂, Május: 88¹/₈. Zab tartott. Decem.:
43³/₄, Március: 44³/₈, Május: 45¹/₈. Róz nyu-
godt. Decem.: 102—, Március: 102⁵/₈, Május:
107.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kötés
247.50—250, felső bácskai k. d. kötés
247.50—250, — bácskai Tisza 79—80 kg
dupl. k. kötés 247.50—250, bánáti 79—80
kg-os k. dupl. kötés 242.50—245. szerémi,
79—80 kg-os k. d. kötés, 247.50—250. Árpá,
bácskai 65 kg-os k. d. kötés 255—260,
bácskai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés
285—290, szerémi .65 kg-os k. d. kötés
255—260, bánáti 65 kg-os k. d. kötés 255-260.
Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. 295—300.
Zab, bácskai kassa d. kötés 250—255—,
szerémi k. d. kötés 250—255—, szla-
vóniai kassa duplikát kötés 250—255—.
Róz, bácskai, kassa dupl. — din. Tengeri,
bácskai uj k. dupl. kötés 260—265—, szerémi.

száraz, kassa dupl. kötés 285—290. Buzaliszt, bácskai gg és g d. k. kötés 355—365—, bácskai 2 sz. kenyérliszt d. k. kötés 335—345, bácskai 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 315—325, bácskai 6 számú kenyérliszt k. d. kötés 270—280, bácskai 7 sz. kenyérliszt k d kötés 255—265, bácskai 8 sz. takarmányl. k d kötés 205—215, Buzakorpa bácskai, jutazsák d. k. 182-50-187-50, szerémi jutazsákban, d k kötés 180—185, bánáti, jutazsákban, d. k. kötés 180—185. Bab, fehér bácskai, kassza duplikat kötés 900—920 din.

Irányzat: változatlan.

Forgalom: 114 vagon buza, 1 bab, — zab, 49 tengeri, 18-5 liszt, — széna, — korpa, 3 árpa.

Szombori terménytőzsde jegyzései november 2-án. Bácskai buza 245—250—, bánáti buza 242 $\frac{1}{2}$ —247 $\frac{1}{2}$, szerémi és szlavonai buza 245—250—, Tiszai hajórakomány 245—250—, bégai hajórakomány 242 $\frac{1}{2}$ —247 $\frac{1}{2}$. Rozs bácskai 240—245. Zab bácskai 245—250—, zab szerémi és szlavonai 245—250—. Árpa, takarmány 250-255, tavaszi 275—280, baranyai tavaszi 290—295. Uj tengeri csöves 175—180, morzsolt 260-265 száritott 290—295 Bab válogatlan 860—870, válogatott 900—920. Liszt 00. 350—365, 0. 350-365, 2 sz. 330-345, 5 sz. 310-325, 6 sz. 265-285, 7 sz. 245-260, 8 sz. 200-210. Buzakorpa 180—185. Zsir nagy uj hordókban 23—24 $\frac{1}{2}$, közepes uj hordókban 23 $\frac{1}{4}$ —24 $\frac{3}{4}$, kis uj hordókban 23 $\frac{1}{2}$ —25. Füstölt szalonna ládákba csomagolva 24—25 $\frac{1}{2}$. Irányzat: lanyha
Forgalom: buza 150, tengeri 122, öremlények 4, zab 1, burgonya 7, összesen 284 vagon.

Budapesti határidős terményszámlák. Irányzat: egyenetlen
Forgalom: lanyha. Magyar buza októberre — — —, márciusra, 27.44—27.46 májusra 28.12—28.14. Magyar rozs októberre — — —, márciusra 25.86—25.90 májusra 26.16—26.18. Tengeri májusra 29.76—29.88, júliusra 30.16—30.18.

Vinkovics fatelep Futaki ut (Korház mellett) raktáron tart tűzfát, porosz kőszent, bécsi és felső sziléziai kőszent, retorta faszenet és tetőcserepet. Telefon 22-57.

Telefunken 4

tökéletes 4 lámpás rádió

utólérhetetlen, rendkívül erős, természetes és tiszta vétele következtében. Olyan hangosan hallgatja a legtávolabbi európai állomások hangversenyeit és előadásait, mintha a zenekar vagy az előadás az Ön szobájában volna. Az egész mechanizmus és a lámpák finoman kidolgozott mahagóni dobozban vannak elhelyezve, úgy hogy ez a kitűnő rádiókészülék a legelőkelőbb szalonok díszére válik. A Telefunken 4 rádiókészülék a Telefunken gyár 25 éves tanulmányozási és gyári tapasztalatainak a gyümölcse. Elegendő ha megforgatja a paralel kondenzátort hogy a keresett állomást megtalálja. Az összes európai állomásokat hangosan és erősen vételezi, úgymint: Ljubljana, Beograd, Zagreb, London, Berlin, Prága, Bécs, Budapest, Róma, Milánó, Konstantinápoly, Moszkva stb,

A készülék ára lámpák nélkül csak Din. 2550.—

Kérjen még ma képes árjegyzéket, amelyet díjtalanul küldünk

Telefunken

Jugosl. Siemens A. D. Beograd, Resavska u. 22/M

(48)

A FEKETE KÉZ

REGÉNY A TÁRSADALMI ÉLETBŐL

IRTA: NEMO KAPITÁNY

HATODIK FEJEZET

A menekülés

— Maradjon esendben ezredes ur —
suttogta Lajos —, ez Johanna!
— Milyen Johanna?
— Weidner Johanna Ullersheimből.
— Hát ő, hogy került ide?
— Közvetlenül a háboru előtt jött Párisba, Levaltba szerelmes a szerencsétlen leány!
— Válaszoljon neki, hátha segíthet nekünk!

Lajos az ajtóhoz szorította ajkát.
— Te vagy az Johanna?
— Igen. Van még valaki a cellában?
— Eltálatad. Néhány órával ezelőtt egy szegény bajtársat hoztak ide.
— Milyen kár!
— Miért?
— Mert meg akarom menteni, Lajos ur!
— Nos és azután?
— Mert egy embert még meg tudok menteni, de kettőnek már nem segíthetek!

Villeron az ajtóhoz lépett és így szólt:
— Ez a körülmény egyáltalában ne zavarja Önt elhatározásában kisasszony! Berner ur már régebben van itt, mint én s így feltétlenül övé az elsőség. Az én személyem egyáltalában ne legyen akadály, ha arról van szó, hogy Berner urat megmentheti.
— Ez a megállapodás önök között?
— Igen — felelte az ezredes.

— Ugy, azonnal megnézem, alkalmas-e az idő, hogy munkába lépjek. Maradjanak addig türelmesen a cellában s várjanak, amíg visszajövök.

Johanna ezek után ismét nesztelenül eltávozott.

Amikor elment, az ezredes Lajoshoz fordult.

— Figyeljen ide, kedves barátom. Sorsdöntő pillanatok előtt állunk. Ez egyszer a bőrünkkel játszunk. A leghelyesebb tehát, ha először Ön menekül...

— De ezredes ur...

— Ez ellen nincs kifogás, barátom, sőt ragaszkodom hozzá. Mielőtt azonban elmenne innen, egy szívességre kérem...

— Rendelkezzék velem, ezredes ur!

— Megígéri, hogy megteszi?

— Igérem.

— Fogadja érte köszönetemet.

— S miről van szó?

— Ha megszabadul s én itt maradnék a fogságban, jobban mondván, ha huszonegy órán belül nem jelentkeznék a Faubourg St. Antoine 206. sz. házában, Ön fel fogja keresni Kolbert urat és leányát Bertát!

— Berta!

— S Ön akkor elfogja mondani nekik mindazt, ami velünk történt s felvilágosítja azokról a veszedelmekről, amelyekkel még szembe kell szállnunk. Megígéri ezt?

— Igérem!

— Hangoztassa előtte azt, milyen kétségbeesett helyzetben vagyok. Önnek talán különösnek tűnik fel ez az üzenet, nekem azonban érdekemben áll, hogy a leány megtudja, miszerint a legkritikusabb pillanatban is reá gondoltam. Megért engem ugyebár?

— Igen.

— S megteszi, amire kérem?

— Nagyon szívesen.

A következő pillanatban ismét lépések hallatszottak a folyosóról. Johanna visszatért s ovatosan kinyitotta a lakatot. Az ajtó feltárult.

— Lajos — szólt Johanna — kövessen!

— Jövök — válaszolta a fiatalember, majd az ezredeshez fordult:

— Ha menekülésem sikerül nem fogom elmulasztani, hogy kiszabadítsam innen. Bizzon bennem ezredes ur!

— Köszönöm fiatal barátom, sohasem kételkedtem szavaiban.

Lajos a leány után sietett. A cella ajtaja nyitva maradt, Johanna a nagy sietségben elfelejtette lezárni. Szinte csábítólag hatott az egyedül maradt fogolyra a kínálkozó menekülési alkalom. Mit tegyen?

Ha elmozdul innen, ha mégis megkísérli a menekülést, talán újabb veszedelmek leselkednek rá. Ki tudja, nem csapdát állítottak-e fel neki?

A hosszú várakozás örökkévalóságnak tűnt fel a fogolynak, amikor váratlanul léptek hangzottak el a sötét folyosón. Az ezredes felfigyelt. Néhány pillanat múlva Johanna lépett a cellába.

— Siessen, ha drága az élete. Önt is megmentem!

— Ezt az áldozatot csak akkor fogadhatom el, ha Önre nézve nem jár veszedelemmel!

— Ne törődjön velem uram! Még a legnagyobb veszedelem árán is meg akarom menteni!

— Ismer engem?

— Lajos mindent elmondott. Ön édesapám barátja volt és ez elegendő ok arra, hogy az életemet is feláldozzam! Kövessen azonnal, mielőtt még a gazemberek megakadályozhatják tervemet.

(Folytatása következik.)

Csak
EGYSZER
próbálja meg

A
SOA
CRÉMET

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

KÉT HÁZ eladó a belvárosban. Bővebbet Stojanović könyvkötőné, Mileticeva ul. 61. 3767-2

PENZTÁRSZEKRÉNY (kassa) jó állapotban, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3763-2

UJ HÁZ a Strand uton jóforgalmu fűszerüzlettel, olcsón eladó, Pera Vidić Strand ut. 3764-3

Szép családi ház vasut u. 68 számú, eladó. Megtekinthető délen és délután 3 óráig. Ugyanott uri nő, aki háziasszony támasza lesz, ápoláshoz ért, főzni tud, családtagként felvétetik. 3678

Kereslet

KIFUTÓFIU fűszerüzletbe azonnal felvétetik. Zmaj Jovanović 37. 3756

LAKÁST 2 szobás vagy egy szoba előszoba konyhából állót keres a városban gyermektelen házaspár. Cimeket ármegejöléssel a Délbácska kiadóhivatalába kérem leadni. 3720-5

ZONGORA kifogástalan állapotban azonnali megvételre kerestetik. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. 3730-2

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

Ma, szomhaton

Disznótoros vacsora

a KOTT VIKTOR-féle vendéglőben
Szibinyanin Janko u. 21

Vendéglőmegnyitás alkalmával november 3-án, szombat este
malacpörkölt és csirkepaprikás
vacsorát rendezek, melyre ezuton hívom meg t. ismerőseimet és jóbarátaimat. Tisztelettel
MRÁZ JÓZSEF, Trombita vendéglő

Tehenészetben jártas

háaspár (biztos munkaerő) felvétetik
Novisadon, Futaki ut 50.

Ma, szombat este

Disznótoros vacsora

Hajdu Bandi tamburazenekarának közreműködésével, melyre ezuton hívom meg t. vendégeimet és jóismerőseimet. Elsőrendű ételek és kitünő italok! Szives pártfogást kér
MÁRIÁS SÁMUEL vendéglős
Darányi telep I. csoport

Állást keres

PENZBESZEDŐI állást keresek 10.000-20.000 d. kaucióval rendelkezem. Érdeklődők a címet megtekinthetik a kiadóban. 3854-2

NYUGALMAZOTT állami tisztviselő jó megjelenéssel pénztárnoknői, esetleg irodai állást keres Fühlne Dudarska (Epres) u. 24. 3753

Kiadó

Butorozott szoba különbejárattal kiadó, esetleg két ágygal, Sarajevska 2. Tisztviselő telep. 3755

Szoba konyha speizből álló lakás 350 dinárért kiadó, Darányi telep I. ucca 29 3762-2

KÉT SZOBA előszoba, konyha mellékhelyiségekkel azonnal kiadó Vilson tér 4. Bővebbet házmeszternél. 3673-1

BUTOROZOTT UCCAI SZOBA, különbejárattal a vasútállomás közelében kiadó. Kamenici ucca 5. 3115

Vegyos

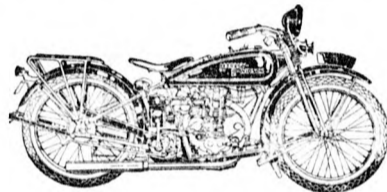
GYÜMÖLCSFÁKAT a legnemesebb és legfinomabb fajokban szállít Bernhard Ferenc tanító, Bacsko Gradiste. 3736-2

Dr. Eckener és kísérete a Friedrichshafenbe való megérkezés után elhagyják a léghajót

FIRESTONE AUTOGUMI

a legkiválóbb amerikai szakemberek által elsőrangú amerikai anyagból készült, minősége a leghosszabb élettartamot garantálja

HARLEY-DAVIDSON**MOTORKERÉKPÁR és MELLÉKKOCSIK**

a legkedvezőbb árakon, 18 havi részletfizetésre
műszaki vállalat. A Firestone és Harley-Davidson motorkerékpár vajdasági vezetőképviselete.
NOVISAD, Kralja Petra ul. 26. Telefon 2414
Fiók: Veiki Beckerek, Alexandrova 10. Telefon 110

Ügyes fiatalembert, vagy nőt

Könyvrészlet-üzlethez

keresünk. Kardos hirdetővállalat Vilsonov trg 7

HIRDETÉSEKET

felvesz

A DÉLBÁCSKA

kiadóhivata

Novisad, Kralja Petra 30

Vendéglőmben ma este 8 órakor nagy
Disznótoros vacsorát
rendezek, elsőrendű italokról gondoskodva.
Tisztelettel
Renner Jakob vendéglős
Ustavka u. 42

Gallér- és fehérenműtisztító intézet

SCHREIBER JÓZSEFNÉ
Novisad, Futoski put 36

Sült malac- és csirkepaprikás

SZÜCS FERENC vendéglőjében
a Vig Tűzoltóhoz, Njemačka ul. 17

Gépapolót

felvesz az
ALBUS
szappangyár r.t.
Novisad

Jobb házból való

kifutófiut

azonnali belépésre
felvesz **Noviszádi**
Kábelgyár
Radnicska u. 2

Hallo!

Ma, szombat este

malacpecsenye

vacsora, melyre tisztelettel meghívom jó ismerőseimet. Jó ételekről és kitünő italokról gondoskodva,

PEIKERT FERENC vendéglős
Polgári Lövölde

Ma este nagy

Malac- és halvacsora

a
MILATTA vendéglőben

Futaki ut, a kórházzal szemben

Ujonnan épült ház

5 szoba, 4 konyha, 2 éléskamra, mély kúttal, szabad kézből
eladó

Érdeklődni:

Schirsinger Viktornál, Futaki ucca 72

Ma, szombat este nagy

Disznótoros vacsora

Holnap, vasárnap este nagy

Táncmulatság

a „Osokota“

vendéglőben. Elsőrendű tamburazene. Tisztelettel

HERBST PÉTER, vendéglős
Darányi-telep III. csoport 233

Cserépkályha

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Schoman és Bauer cégtől kiléptem és saját raktáramban, Futaki ucca 29 sz. alatt tovább dolgozom. Elvállalom az összes e szakmába vágó munkákat.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását. Teljes tisztelettel

CZOCZEK LAJOS, kályhászmester

Novisad Futoski put 29